

Sydkustens
landskapsförbund rf
www.sydkusten.fi

EFTIS

www.eftis.fi

Eftis info - maj 2009

Nyhetsbrev för dig som jobbar inom morgon- och eftermiddagsverksamheten

Nu är skolåret slut och sommarn står för dörren! Det känns skönt att ha hela sommaren framför sig och få tid för avkoppling och lata dagar! I detta infobrev har vi igen samlat ihop plock av det som är på gång just nu och i höst och jag hoppas alla hittar något intressant och roligt att ta del av. På www.eftis.fi finns den allra senaste infon!

Jag önskar dig en riktigt skön och solig sommar!

Monica Martens-Seppelin

monica.martens-seppelin@sydkusten.fi
(09) 618 212 31

Sydkustens landskapsförbund rf
Georgsgatan 29 A 3
00100 Helsingfors
helsingfors@sydkusten.fi

DET NATIONELLA UTVECKLINGSNÄTVERKET FÖR MORGON- OCH EFTERMIDDAGSVERKSAMHET

Utredningen om morgon- och eftermiddagsverksamhet

Esa Iivonen, ledande sakkunnig på Mannerheims barnskyddsförbund har på uppdrag av Undervisningsministeriet gjort utredningen "Morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever ur perspektivet lagstiftning, kvalitet och ändringstryck" som publicerades den 12 februari 2009.

Hela rapporten finns på Undervisningsministeriets webbsida www.minedu.fi och på www.eftis.fi

Rapportens sammanfattning:

Morgon- och eftermiddagsverksamheten för skoleleverna har ordnats enligt bestämmelserna i lagen om grundläggande utbildning sedan 1.8.2004. Lagen har haft en positiv inverkan och morgon- och eftermiddagsverksamheten har blivit enhetlig och utvecklats. Barnen som deltar i verksamheten och deras föräldrar är i snitt tämligen nöjda med morgon- och eftermiddagsverksamheten.

Antalet barn som deltar i morgon- och eftermiddagsverksamhet har ökat från 40 458 till 44 756 elever från hösten 2004 till hösten 2008. I september 2008 deltog 27 249 (48,0 %) elever i årsklass ett inom grundutbildningen i verksamheten. Av eleverna i årsklass två deltog 15 718 (27,3 %). Av eleverna i årsklasserna 3–9 som antagits eller flyttats över till specialundervisning deltog 789 (4,7 %).

Enligt utredningen ska morgon- och eftermiddagsverksamheten främst fokusera på att den ska bli tillgänglig för alla små skolelever i behov av den, att samarbetet mellan morgon- och eftermiddagsverksamheten och skolan stärks, att ledarnas arbetsrelationer blir varaktigare samt att aktiviteterna för specialelever och barn som behöver särskilt stöd utvecklas. Dessutom är det av nöden att serviceproducenterna får bättre möjligheter att ha en långsiktig verksamhet.

Utredningsmannen framlägger totalt 21 åtgärdsförslag, nedan en sammanfattning av de viktigaste förslagen:

- Det bestäms att kommunerna ska åläggas ordna morgon- och eftermiddagsverksamhet för elever i första och andra klassen i grundutbildning i den utsträckning det finns behov för detta i kommunen.
- Syftet med morgon- och eftermiddagsverksamheten för skoleleverna införlivas i läroplansgrunderna inom den grundläggande utbildningen och kommunens verksamhetsplan för morgon- och eftermiddagsverksamhet infogas i kommunens läroplan för den grundläggande utbildningen.
- I lagen om grundläggande utbildning föreskrivs att morgon- och eftermiddagsverksamheten ska ingå i skolans verksamhet och att skolans rektor är ansvarig för den.
- Skolhusen ska användas både för undervisning och morgon- och eftermiddagsverksamhet i större utsträckning än hittills.
- I syftet med morgon- och eftermiddagsverksamheten för skoleleverna och i kommunens verksamhetsplan för morgon- och eftermiddagsverksamheten inskrivs mer detaljerade beskrivningar av hur verksamheten ska ordnas för specialelever och andra barn som behöver särskilt stöd.
- Ett nationellt projekt startas för att utveckla morgon- och eftermiddagsverksamhet för specialelever och andra barn som behöver särskilt stöd, skolans klubbverksamhet och annan klubbverksamhet som bedrivs i skolan.
- Det arbete skolgångsbiträden utför jämkas om möjligt ihop med det arbete morgon- och eftermiddagsverksamhetens ledare utför så att personalen i större utsträckning blir heltidsanställd och stannar kvar.
- Yrkesexamen för skolgångsbiträde och yrkesexamen för ledare i morgon- och eftermiddagsverksamhet förenas till en yrkesexamen för skollidare. Det skapas såväl en yrkesinriktad grundexamen som en yrkeshögskoleexamen för arbetet som skol- och fritidsledare.

- Praxis med rabatter och befrielse från kundavgifter på sociala grunder förenhetligas och förenklas genom att en nationell rekommendation utfärdas. Informationen om möjligheten att ansöka om rabatt eller befrielse från kundavgifterna på sociala grunder utökas.
- Det ska ses till att understödsavtalen om morgon- och eftermiddagsverksamheten möjliggör verksamhet på lång sikt. Det ska ses till att arvodet till serviceproducenter av morgon- och eftermiddagsverksamhet dimensioneras så att verksamheten är kvalitativ och beaktar deras nödvändiga administrativa kostnader.

Utredningen har nu gått på remissrunda till en mängd organisationer och instanser. En sammanfattning av utlåtandena och de faktiska åtgärderna som vidtas får vi höra mera om i höst.

UTBILDNING OCH KURSER

Behörighetsvillkoren för eftisledare träder i kraft 1.8.2009!

Om behörigheten för ledare i morgon- och eftermiddagsverksamheten föreskrivs i förordningen (986/1998) om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet.

Behörig som ledare i morgon- och eftermiddagsverksamhet är enligt 9 a § i förordningen (115/2004) den som

- 1) har avlagt för uppgiften lämplig högskoleexamen, examen på institutnivå, yrkesinriktad grundexamen eller motsvarande tidigare studier, yrkesexamen eller specialyrkesexamen och som har i samband med utbildningen inhämtad eller genom erfarenhet visad förmåga att arbeta som ledare i en barngrupp eller
- 2) som har behörighet att meddela klassundervisning, förskoleundervisning, specialundervisning eller ämnesundervisning eller som elevhandledare.

Yrkesexamen och specialyrkesexamen som alternativ för den examen som krävs för ledare avläggs som fristående examen i enlighet med lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998).

I lagen om grundläggande utbildning (628/1998, ändr. 1136/2003) framhålls, att i morgon- och eftermiddagsverksamheten med beaktande av hur verksamheten är ordnad ska finnas ett tillräckligt antal yrkeskunniga ledare.

Meningen är att det för varje barngrupp i morgon- och eftermiddagsverksamheten inom all morgon- och eftermiddagsverksamhet ska finnas minst en ledare som uppfyller behörighetsvillkoren i 9 a §.

Kommunen bestämmer hurdan förmåga och lämplighet som ska krävas av biträdande personal. Kommunen ska slå fast principerna för hur verksamhetsgrupperna ska bildas i sin egen verksamhetsplan.

Yrkesakademins i Österbotten inleder examensförberedande utbildning hösten 2009

Yrkesakademins i Österbotten kommer hösten 2009 att starta en förberedande utbildning för yrkesexamen för ledare i morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever. Utbildningen baserar sig på 4 obligatoriska delar samt en tillvalsdel. Utgående från examensmålen, studerandes erfarenheter och utbildning, får varje studerande en personlig studieplan. Den examensförberedande utbildningen startar i oktober 2009 och beräknas vara klar till 30.9.2011. Studierna sker i huvudsak kvällstid och lördagar samt någon vardag.

Terminsavgiften är 50 euro och examensavgiften är 50,50 euro. Övriga utgifter som matkostnader och studiematerialkostnader kan tillkomma. Du kan också avlägga studierna via läroavtal. Ta gärna kontakt med närmaste läroavtalsbyrå så får du veta mera.

Ansökningsblanketten beställs av fortbildningssekreterare Linda Backlund 06-324 2403 eller skrivs ut från webbsidan www.yrkesakademins.fi. Skicka in din ansökan till Yrkesakademins i Österbotten, Linda Backlund, Kungsgårdsvägen 30 A, 65380 Vasala.

Snabböversikt Yrkesakademins kortkurser i Österbotten höstterminen 2009

September	Plats	Kurs	Tid	Pris
3.9-24.9	Gamla	Vasa Grundkurs i första hjälpen, Fhj1	18.00-21.15	80 €
8.9.	Jakobstad	Barnmassage	9.00-16.00	100 € (inkl. bok)
8.9-6.10	Gamla Vasala	Grundkurs i klassisk massage	18.00-21.00	75 €
14.9.	Kristinestad	Repetitionskurs i första hjälpen	12.00-16.30	30 €
15.9-17.9	Korsnäs	Hygienpass och livsmedelshygien	17.00-20.00	90 €
16.9.	Gamla Vasala	Effektivt ledarskap		65 €
19.9-3.10	Närpes	Tecken som stöd	9.00-16.00	100 €
22.9.	Närpes	Barnmassage	9.00-16.00	100 € (inkl. bok)
23.9.	Jakobstad	Våga svåra samtal	9.00-16.00	45 €
24.9.	Korsnäs	Hygienpass	18.00-19.00	30 €
24.9-29.10	Gamla Vasala	Tecken som stöd	14.00-18.00	100 €
28.9-22.10	Närpes	Grundkurs i första hjälpen, Fhj1	18.00-21.15	80 €
29.9.	Gamla Vasala	Barnmassage	9.00-16.00	100 € (inkl. bok)
30.9.	Gamla Vasala	Konflikthantering		65 €
30.9.	Gamla Vasala	Repetitionskurs i första hjälpen	8.30-14.00	30 €
30.9-7.10	Gamla Vasala	Grundkurs i första hjälpen, Fhj1	8.30-16.00	80 €
Oktober	Plats	Kurs	Tid	Pris
6.10-8.10	Korsnäs	Hygienpass och livsmedelshygien	17.00-20.00	90 € (föreläsning.+test)
15.10.	Korsnäs	Hygienpass, testtillfälle	18.00-19.00	30 €
22.10-12.11	Jakobstad	Beteendestörningar	17.00-20.15	90 €
27.10.	Närpes S	orgen klädd i ord och känsla	12.00-16.00	45 €
28.10.	Gamla Vasala	Självkännedom och samverkan		65 €
November	Plats	Kurs	Tid	Pris
3.11.	Korsnäs	Hygienpass, testtillfälle	18.00-19.00	30 €
4.11.	Gamla Vasala	Våga svåra samtal	12.00-16.00	45 €
5.11-26.11	Jakobstad	Psykiska första hjälpen	14.00-18.00	90 €
5.11-26.11	Närpes	Fortsättningskurs i första hjälpen	18.00-21.15	80 €

13.11.	Gamla Vasa	Den professionella pedagogen	9.00-16.00	65 €
18.11.	Gamla Vasa	Att arbeta i team - chefens roll är utmanande	9.00-16.00	65 €
18.11.	Gamla Vasa	Missbruk bland barn och ungdomar	9.00-15.00	60 €
December	Plats	Kurs	Tid	Pris
2.12.	Vasa	Arbetsplatsmobbing	9.00-16.00	65 €

Mera information om Yrkesakademiens kurser:

Utbildningssekreterare Malin Överholm

Kungsgårdsv. 30 A, 65380 VASA

tel +358 6 324 23 77

malin.overholm@yrkesakademin.fi

www.yrkesakademin.fi

Fortbildningscentralen vid Åbo Akademi i Vasa Kurser med start hösten 2009

Krävande barn i gruppen, 4 förmiddagar

Målgrupp: lärare, elevvårdspersonal, personal inom eftermiddagsverksamheten och utbildningens stödtjänster OBS! Gärna 2-3 deltagare från samma enhet. Kursens mål är att öka kunskapen om barn som har särskilda behov i lärande- och sociala situationer (barn med bokstavskombinationer). Att hantera och på bästa sätt möta olika elevers speciella behov.

Tidpunkt: november 2009–vårterminen 2010

Kontaktperson: Christina Teirfolk, 06-3247243, christina.teirfolk@abo.fi

Anmälan senast: intresseanmälningar mottas redan nu, mera info hösten 09

Kursort: Helsingfors

Flerspråkighet och interkulturalitet i skolan, 2 eftermiddagar

Målgrupp: Klass- och ämneslärare, övriga intresserade

Innehåll: Att bemöta språklig och kulturell mångfald, Språkstödjande undervisning i alla ämnen och Språkstrategier i vår skola.

Tidpunkt: 22.9 och 23.9.2009 (e.m.)

Kontaktperson: Linda Norrgård, tel. 06-324 7141, linda.norrgard@abo.fi

Anmälan senast: 27.8.2009

Kursort: Helsingfors

Mediekritik och filmskapande med barn, 1 dag

Målgrupp: Förskole- och klasslärare, eftispersonal

Kursdeltagarna får en inblick i mediekultur och mediefostran samt hur man kan arbeta med media och filmskapande med barn.

Tidpunkt: 1 dag i oktober 2009

Kontaktperson: Linda Norrgård, tel. 06-324 7141, linda.norrgard@abo.fi

Kursort: Vasa

Anmälan senast: 3.9.2009

Litteracitet, lek och lärande i förskolan – föreläsningsskavalkad om småbarnsforskning, 5 dagar

Målgrupp: Förskolelärare och personal inom småbarnsfostran

Kursen består av inspirerande föreläsningar och diskussioner: Räkna med småbarn, Språkraketen som hjälpmedel, Litteracitet i förskolan, Lek och kreativitet samt flerkulturalitet och flerspråkighet.

Kurstid: oktober 2009–maj 2010

Kontaktperson: Linda Norrgård, tel. 06-324 7141, linda.norrgard@abo.fi

Kursort: Vasa

Anmälan senast: 3.9.2009

Skolan och tystnadsplikten 1 dag

Målgrupp: läroanstaltens ledning, lärare, elevvårdspersonal, personal inom eftermiddagsverksamheten och utbildningens stödtjänster OBS! Gärna hela skolor eller 2-3 deltagare/skola. Skyldigheter, rättigheter, sekretess barnskyddslagen, nätverk och samarbete.

Tidpunkt: november 2009

Kontaktperson: Christina Teirfolk, tel. 06-324 7243, christina.teirfolk@abo.fi

Kursort: Helsingfors eller Åbo

Anmälan senast: intresseanmälningar mottas

Ramar och grunder för inkludering, 1 dag

Målgrupp: läroanstaltens ledning, lärare, elevvårdspersonal, personal inom eftermiddagsverksamheten och utbildningens stödtjänster OBS! Gärna hela skolor eller 2-3 deltagare/skola. Aktuellt om lagar, förordningar, skyldigheter och rättigheter samt att skapa en fungerande arbetsfördelning i skolan/klassrummet.

Tidpunkt: 9.2.2010

Kontaktperson: Christina Teirfolk, 06-324 7243, christina.teirfolk@abo.fi

Anmälan senast: 26.1.2010

Kursort: Österbotten/Vasa

VIDEO i KLASSEN – gör film med din eftisgrupp!

Videotanken.fi är en hemsida för dig som är intresserad av att spela in en videofilm med din klass/barngrupp. **Videotanken.fi** stöder utbildningen **Video i klassen**, som är en kurs för lärare och deras skolklasser i att göra dokumentärvideofilm. Här hittar du information om kursen, om mediekunskap i allmänhet och annat som du behöver veta när du jobbar med videokameran i din klass eller med din barngrupp.

Nästa Video i klassen-kurs startar hösten 2009. Eftisledare är också välkomna att delta i kursen.

Tid: 24-25.9, 12-13.10 och 3-4.11 på G18 i Helsingfors.

Anmälan: Tom Björklund, lärare, Axxell City, tom.bjorklund@videotanken.fi

tfn. 0400-821922 **OBS! Anmälningar så fort som möjligt.** Vi rekommenderar att fler lärare/ledare från samma skola eller eftis deltar.

Kursavgift: (lunch + material) är 100 euro per skola. Undervisningen är gratis.

Arrangörer: Axxell City och medieföretaget Svanfeldtmedia

ATT RESA I TID OCH RUM - En inspirationsdag om tidsresan som metod

Vill du prova på tidsresor för barn på ditt eftis, din hembygdsgränd eller i din skola?

Vi vill inspirera kulturarbetare, hembygdsaktiva, lärare, eftis- och dagispersonal att göra egna tidsresor. Det går bra att samarbeta kring tidsresor i en kommun. Tidsresemetoden är ett lustfyllt sätt att väcka intresse och nyfikenhet för både dåtid och nutid! Metoden kan vara ett redskap för den egna verksamheten, där också viktiga kopplingar till den lokala närmiljön skapas.

Tid: Onsdag 10 juni 2009 kl. 13-16
Plats: Hertonäs gård i Helsingfors
Kursavgift: Kostnadsfri
Anmälning : Senast **5.6** till Monica.martens-seppelin@sydkusten.fi, tfn 09-61821231
Mera info: www.eftis.fi eller www.sydkusten.fi
Arrangörer: Sydkustens landskapsförbund, Helsingfors kulturcentral och DOT r.f

SKOGSMULLEKURSER I ÖSTERBOTTEN

Höstens kurser hålls 26-27.9.2009 vid Naturskolan Villa Elba i Karleby

Skogsmullegrundkurs Pris: 135 €

För barn i 5-6 års åldern.

Kursledare: Marja Söderlund

Skogsströvarkurs Pris: 135 €

För dig som arbetar med barn i skolåldern.

Kursledare: Lina Rönnlund

Skogsmulle fortsättningskurs Pris: 150 € **OBS! UNIKT TILLFÄLLE**

Nya idéer och ny inspiration i verksamheten

Kursledare: Tuula Torro och Ulla-Britta Thorngren från Sverige

Anmälning till kurserna före 4.9.2009!

skogsmulle@idrott.fi, Kurserna arrangeras i samarbete med naturskolan!

För mer informaton:

Tfn. **09-70102250** eller **050-5249624**

e-post: skogsmulle@idrott.fi

www.skogsmulle.fi

**Två dagar och 60 workshopar. Mängder av tips, idéer och aktiviteter i naturen.
Kom och sök inspiration för uteaktiviteter och lär dig vad man kan göra ute i naturen!**

Kursprogrammet hittas på www.mittinaturen.fi

Anmäl dig nu! Konferensavgift t.o.m. 29.5.2009 är 130 €. Därefter 150 €. Sista anmälningdagen är 21.8.2009 varefter vi tar emot anmälningar i mån av utrymme. Anmälningar till: mittinaturen@idrott.fi. Förfrågningar: Eva-Lotta Backman-Winquist tfn: 09 70102250/ 050 5249624, eva-lotta@idrott.fi

WWW.MITTIATUREN.FI

TIPS FÖR VERKSAMHETEN

LUCKAN

EFTISFILMER hösten 2009

Luckan, Sydkustens landskapsförbund och Helsingfors stads kulturcentral erbjuder eftisklasser på avgiftsfria filmvisningar två heldagar per månad på Luckan och Rastis i Helsingfors. Eftisledaren kan boka en dag och en tid, samt välja bland vårt aktuella utbud av sju olika spännande och lärorika filmer. I samband med visningen ger vi ut en inspirations- och övningsfolder som eftisgruppen tillsammans kan arbeta med efter att ni sett filmen. Se www.luckan.fi (välj Helsingfors, barnprogram) för mera information om datum och filmer, mm

Ta en titt i Luckans shop då du nästa gång besöker Luckan! Shopen erbjuder ett brett sortiment av bl.a. böcker, musik, hörböcker, pedagogiska och utvecklande spel för barn med fokus på språkstimulans. Du kan även köpa biljetter till alla svenska kulturevenemang i regionen. Hjärtligt välkomna!

Luckan, Simonsgatan 8, Helsingfors, Telefon 0207-738400, e-post: info@luckan.fi

Nytt forum för föräldrar

skolbarn.fi

-Nytt forum för föräldrar!

Förbundet Hem och skola har öppnat en ny webb-sida www.skolbarn.fi för föräldrar och alla som är intresserade av barn och ungdomar!

Nystart för skolans klubbverksamhet!

Utbildningsstyrelsen delade hösten 2008 ut 5,9 miljoner euro för att få igång klubbverksamhet i skolorna i Finland. Våren 2009 delades lika mycket pengar ut för fortsatt verksamhet och också nya kommuner kom med i verksamheten. Totalt utbildningsanordnare och kommuner har beviljats anslag för klubbar, varav ca 30 är svensk- eller tvåspråkiga. Målsättningen är att erbjuda varje elev i grundskolan möjlighet att delta i mångsidig, kostnadsfri klubbverksamhet efter skoldagen. Sydkustens landskapsförbund kommer i fortsättningen att utveckla klubbverksamheten parallellt med morgon- och eftermiddagsverksamheten i Svenskfinland.

Mera info om skolans klubbverksamhet finns på www.klubbar.fi

SOMMARGÅVA TILL DITT EFTIS!

Inspiration till rörelselekar och verksamhet med barnen!

- Grundfärdigheter i fysisk fostran!

Med detta Eftis-info finns som sommargåva till alla eftisar ett häfte om "Grundfärdigheter i fysisk fostran" som Koululiikuntaliitto har gett ut. Det är en del av det material som utarbetats inom ramen för utvecklingen av klubbverksamheten och materialet kan mycket väl tillämpas även inom eftisverksamheten! Vi hoppas du har nytta av dessa konkreta tips, idéer och modeller för att uppmuntra barnen att röra på sig och ha roligt!

Flickors och pojkars rättigheter inom kyrkan

Projektet **Flickors och pojkars rättigheter inom kyrkan** innehåller material kring flera delområden, bland annat **Barnkonventionens jubileumsår 2009, Jag hörs och syns - flickors och pojkars delaktighet i kyrkan** samt **Församlingsvalet år 2010** där 16-åringar också får rösta. En synlig del är utmaningskampanjen **Överenskommet**.

Mer information finns på webbplatsen <http://evl.fi/kcsa> > Kristen fostran > Aktuellt > Kampanjen Överenskommet.

Skön sommar!

Kontaktuppgifter

Vi är med i utvecklingen av morgon- och eftermiddagsverksamheten vid Sydkustens landskapsförbund:

Maarit Westerén (ordf.)

Förbundet Hem och Skola
maarit.westeren@hemochskola.fi
(09) 5657 770

Gun Sandberg-Wallin

Helsingfors stads utbildningsverk
gun.sandberg-wallin@edu.hel.fi
(09) 310 84031

Helena Sandberg

Kyrkans central för det svenska arbetet
helena.sandberg@evl.fi
(09) 1802 551

Eva-Lotta Backman-Winqvist

Finlands svenska idrott
eva-lotta@idrott.fi
(050) 524 9624

Sonja Hyvönen

Utbildningsstyrelsen
sonja.hyvonen@oph.fi
(09) 7747 7175

Carina Kekäle

Yrkesakademin i Österbotten
carina.kekale@yrkesakademin.fi
(06) 324 2358

Monica Martens-Seppelin (sekr.)

Sydkustens landskapsförbund
monica.martens-seppelin@sydkusten.fi
(09) 618 212 31

Finlands svenska ungdomsförbund

www.fsu.fi
(09) 648 255

Helena Pulkkinen

Folkhälsan Syd Ab
helena.pulkkinen@folkhalnsan.fi
(09) 315 5502

Linda Haglund

Marthaförbundet, M-Klubbarna
Linda.haglund@martha.fi
(09) 696 225 54